

Poznań, dnia 14 maja 2020 r.

TARCZA FINANSOWA - wątpliwości na tle statusu Mikroprzedsiębiorcy

I. Wstęp

Szczegółowe zasady wsparcia udzielanego mikro, małym oraz średnim przedsiębiorcom w ramach programu rządowego „TARCZA FINANSOWA POLSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU DLA MAŁYCH I ŚREDNICH FIRM” określa regulamin programu „TARCZA FINANSOWA POLSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU DLA MAŁYCH I ŚREDNICH FIRM” (dalej jako Regulamin).

Treść definicji mikroprzedsiębiorcy zawarta w Regulaminie, różni się od definicji wynikającej z przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (dalej jako Prawo przedsiębiorców) oraz przepisów unijnych.

Podczas gdy przepisy Prawa przedsiębiorców oraz przepisy unijne definiują mikroprzedsiębiorcę jako przedsiębiorcę zatrudniającego **mniej niż 10 pracowników**, postanowienia Regulaminu jako mikroprzedsiębiorcę oznaczają przedsiębiorcę zatrudniającego **nie więcej niż 9 pracowników**.

Jeżeli wziąć pod uwagę liczby całkowite to definicja mikroprzedsiębiorcy pozostaje ta sama. Diabeł tkwi jednak w szczegółach. Problem pojawia się np. wówczas gdy przedsiębiorca zatrudniał 9 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy (etat) i jednego w niepełnym wymiarze czasu pracy (np. ½ etatu).

Czy w takim przypadku przedsiębiorcę należy traktować jako mikroprzedsiębiorcę czy też jako małego przedsiębiorcę?

Problem ten został dostrzeżony przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, który w dniu 6 maja 2020 roku zwrócił się z [wnioskiem do Minister Rozwoju](#) o wydanie objaśnień prawnych dotyczących ww. kwestii.

II. Treść postanowień i przepisów

Regulamin w wersji obowiązującej do dnia 28 maja 2020 roku, definiuje mikroprzedsiębiorcę w sposób następujący:

„Mikroprzedsiębiorca na potrzeby określenia podmiotu uprawnionego do pomocy zgodnie z niniejszym Regulaminem oznacza Beneficjenta, który łącznie spełnia następujące warunki: (i) zatrudnia, co najmniej jednego pracownika oraz **nie więcej niż dziewięciu pracowników** (z wyłączeniem właściciela), oraz (ii) jego roczny obrót za 2019 r. lub suma bilansowa w 2019 r. nie przekracza kwoty 2 mln EUR.

Na potrzeby ustalenia statusu Mikroprzedsiębiorcy jako podmiotu uprawnionego do pomocy, przez pracownika rozumie się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, przy czym za pracowników nie uważa się pracowników na urloпах macierzyńskich,

ojcowskich, rodzicielskich, wychowawczych i zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego”.

Z kolei od dnia 28 maja 2020 roku, wchodzi w życie zmiana definicji mikroprzedsiębiorcy (pogrubienie własne):

„Mikroprzedsiębiorca oznacza, na potrzeby określenia podmiotu uprawnionego do udziału w Programie, zgodnie z niniejszym Regulaminem, Beneficjenta, który na 31 grudnia 2019 r. łącznie spełnia następujące warunki: (i) zatrudnia, co najmniej jednego pracownika oraz nie więcej niż dziewięciu pracowników (z wyłączeniem właściciela), oraz (ii) jego roczny obrót za 2019 r. lub suma bilansowa w 2019 r. nie przekracza kwoty 2 mln EUR.

Na potrzeby ustalenia statusu Mikroprzedsiębiorcy jako podmiotu uprawnionego do udziału w Programie zgodnie z niniejszym Regulaminem, przez pracownika rozumie się osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, przy czym za pracowników nie uważa się pracowników na urloпах macierzyńskich, ojcowskich, rodzicielskich, wychowawczych i zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego.

Określenie statusu Mikroprzedsiębiorcy powinno uwzględniać inne warunki określone w treści niniejszego Regulaminu oraz Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego”.

Pod pojęciem Rozporządzenia Pomocowego, Regulamin określa Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.6.2014).

Podstawą rządowego programu wsparcia finansowego przedsiębiorstw „TARCZA FINANSOWA POLSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU DLA MAŁYCH I ŚREDNICH FIRM” określa ustawa z dnia 4 lipca 2019 roku o systemie instytucji rozwoju.

Zgodnie z treścią przepisu art. 12 ust. 1 ww. ustawy:

*Polski Fundusz Rozwoju udziela finansowania, w szczególności mikroprzedsiębiorcom oraz małym i średnim przedsiębiorcom spełniającym **warunki określone w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.2)***

Rozporządzenie Pomocowe jest jednym z aktów prawa unijnego, określającego zasady udzielania pomocy publicznej przez Państwa członkowskie UE. Rozporządzenie to ma moc powszechnie obowiązującą, jest bezpośrednio stosowane i wiąże w całości.

Art. 2 ust. 3 Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego jako mikroprzedsiębiorcę definiuje **przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników** i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 milionów EUR.

Z kolei zgodnie z art. 5 Załącznika I do Rozporządzenia Pomocowego:

Liczba personelu odpowiada liczbie rocznych jednostek pracy (RJP), to jest liczbie pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w obrębie danego przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego uwzględnianego roku referencyjnego. **Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, osób, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin, bez względu na długość okresu zatrudnienia, lub pracowników sezonowych jest obliczana jako część ułamkowa RJP.** W skład personelu wchodzi:

- a) pracownicy;
- b) osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego,
- c) właściciele-kierownicy;
- d) partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiący z niego korzyści finansowe.

Praktykanci lub studenci odbywający szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym nie wchodzi w skład personelu. Nie wlicza się okresu trwania urlopu macierzyńskiego ani wychowawczego.

III. Stanowisko Rzecznika MŚP

Pismem z dnia 6 maja 2020 roku Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców zwrócił się do Ministerstwa Rozwoju, a jednocześnie Wiceprezesa Rady Ministrów Jadwigi Emilewicz z wnioskiem o wydanie objaśnień prawnych w zakresie:

1. Czy w świetle przepisu § 2 ust. 3 rozporządzenia MFIPR w związku z art. 12 ust. 1 ustawy o SIR w związku z art. 5 załącznika nr I do rozporządzenia 651/2014 pomoc w postaci subwencji finansowej o której mowa w regulaminie ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” może być udzielona mikroprzedsiębiorcy zatrudniającemu dziewięciu pracowników na pełen etat oraz jednego pracownika w niepełnym wymiarze etatu np. pół etatu (RJP 9,5 etatu) lub trzy czwarte etatu (RJP 9,75)?
2. W jaki sposób liczona jest praca osób, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin (np. pracownicy zatrudnieni na niepełny wymiar etatu) przy udzielaniu pomocy w postaci subwencji finansowej o której mowa w regulaminie ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm”?

W konkluzji uzasadnienia przedmiotowego wniosku, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców wskazał, że w jego ocenie:

„(...) mikroprzedsiębiorcą jest każdy przedsiębiorca zatrudniający mniej niż 10 pracowników. W przypadku pracowników zatrudnionych na część etatu liczba osób zatrudnionych powinna być liczona jako ułamkowa część rocznych jednostek pracy (RJP). Tym samym w każdym przypadku gdy liczba rocznych jednostek pracy (RJP) jest mniejsza niż 10, np. wynosi 9,5 etatu czy 9,75 etatu, przedsiębiorca ten jest mikroprzedsiębiorcą, któremu przysługuje pomoc w postaci subwencji finansowej o której mowa w regulaminie ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm”. A contrario przedsiębiorcy tego nie można zakwalifikować do grupy małych przedsiębiorców”

Nie wchodząc w dalsze rozważania poruszające zagadnienia pomocy publicznej w ramach prawa unijnego, stanowisko przedstawione przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców należy uznać za trafne. **Przepisy prawa unijnego mają bezpośrednie zastosowanie i postanowienia Regulaminu nie mogą pozostawać z nimi sprzeczne. Wydaje się, że zmiany w Regulaminie, które zaczną obowiązywać od dnia 28 maja 2020 roku, mają na celu doprecyzowanie, że wykładni pojęcia mikroprzedsiębiorcy należy dokonywać zgodnie z przepisami prawa unijnego. Dla pełnego oglądu sprawy należy jednak oczekiwać na zajęcie stanowiska przez Ministra Rozwoju.**

Na dzień dzisiejszy brak jest informacji, w jaki sposób Ministerstwo Rozwoju, a jednocześnie Wiceprezes Rady Ministrów, odniosła się do wniosku Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców.